

ESIOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAAN PERUSTUVA LUKUVUOSISUUNNITELMA

Lukuvuosi 2022–2023

Palautetaan 30.9.2022 mennessä aluejohtajalle

Päiväkoti	Mutala-Kaihari-Vahanta
Esiopetusyksikkö	Mutalan ja Vahannan päiväkodit
Esiopetusyksikön yhteistyökoulu	Mutalan, Vahannan ja Karhen alakoulut
Käsitelty päiväkodissa (pvm.)	31.10.2022
Varhaiskasvatuksen johtajan hyväksyntä	

ESIOPETUKSEN YLEINEN JÄRJESTÄMINEN

Työ- ja loma-ajat

Lukuvuosi 2022–2023 (748 tuntia)

Syyslukukausi	10.8. - 22.12.2022
Syysloma (vko 42)	17.10 - 23.10.2022
Kevätlukukausi	9.1. - 3.6.2023
Talviloma (vko 9)	27.2. - 5.3.2023
Pääsiäisloma	6.4. - 10.4.2023

TOIMINTA KASVATTAJIEN KESKEN

Vuorovaikutus kasvattajien kesken

Tiimityömme pohjana on tasa-arvoisuus ja yhdessä tekeminen, vahvuuksien hyödyntäminen, toistemme kuunteleminen ja jatkuva ammatillinen keskustelu. Hyväksymme tunteiden näyttämisen, kuulemme ja kannattelemme toisiamme. Muistamme positiivisen palautteen työkavereille. Ammatillista keskustelua ja vuorovaikutuksen haasteita käymme tiimissä läpi viikoittaisissa tiimipalavereissa. Työyhteisö kehittää omaa monialaista osaamistaan kouluttautumalla, erilaisin projektein sekä hankkeiden kautta.

Toiminnan suunnittelu ja arviointi

Suunnittelun perustana toimii uusi valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2016) sekä Ylöjärven kaupungin oma esiopetussuunnitelma.

Opettajat ovat vastuussa toiminnan suunnittelusta. Suunnittelu-aika määräytyy Titaniaan merkityn suunnitelman mukaan ja rauhallisia arjen hetkiä hyödyntäen. Joka viikko toteutuviissa tiimipalavereissa käydään läpi esiopetusryhmien asioita ja keskustellaan tärkeistä pedagogisista teemoista. Viikoittaisia Mutala-Kaihari-Vahanta -alueen opettajien pedagogisia palavereita hyödynnetään myös toiminnan suunnittelussa. Syys- ja kevätlukukaudella koko MuKaVa -alueen henkilöstö kokoontuu yhteisiin työiltoihin, jossa käsitellään varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin laajempia kokonaisuuksia pedagogisen työmme pohjaksi. Vanhempia ja lapsia kuullaan sekä osallistetaan koko toimintakauden. Lukuvuosisuunnitelmaa arvioimme vähintään puolivuositain.

Toiminnassamme hyödynnämme jokaisen henkilökunnan jäsenen ammattitaitoa ja kiinnostuksen kohteita. Henkilöstö tekee itsearviointia arjen eri tilanteissa sekä tiimipalavereissa. Opettaja on vastuussa toiminnan suunnittelusta ja ryhmän henkilökunta yhdessä toteuttaa suunnitelmat.

Dokumentoimme toimintaamme Päikky-sovelluksen kautta, Mutalassa käytetään Padlet-seinää, Vahannassa tutustumme padlet-seinän mahdollisuuksiin. Kysymme tietyin väliajoin lasten toiveita, joita kirjataan ylös. Kartoitamme ja dokumentoimme lasten vahvuuksia sekä kiinnostuksen kohteita. Mutalassa käytössä on lasten havainnointivihko. Arjessa jatkuvaa havainnointia ja toiminnan arviointia.

Tiedonkulku

Molemmissa taloissa on käytössä valkotauluviestiseinä, johon kirjataan ajankohtaisia, esiopetusryhmää koskevia viikoittaisia tiedotteita ja suunnitelmia. Akuuteille lapsia koskeville asioille pyrimme löytämään pienen, rauhallisen hetken toiminnan lomassa. Kiireettömämmät, lapsia koskevat asiat käsittelemme viikoittaisissa tiimipalavereissa. Vahannassa käytössä tiimipalaverivihko, josta jokainen voi halutessaan käydä lukemassa päätettyjä, yhteisiä asioita.

Muut asiat

Poikkeustilanteissa toimimme joustavasti yhteistyössä koko talon henkilöstön kanssa.

ESIOPETUSRYHMÄN TOIMINTAKULTTUURI

Toiminnan periaatteena on jokaisen lapsen ainutlaatuisuus, arvokkuus ja kohtaaminen omana itsenään, oikeus olla sellainen kuin on. Toiminnassa joustamme tilanteen mukaan ja lasten taitotasot huomioiden.

Hyödynnämme toimintamme oppimisympäristöinä niin sisä- kuin ulkotiloja. Muokkaamme sisätiloja pitkin kautta tarpeen mukaan toimintaan soveltuvaksi. Käytämme kaikkia leikkiin ja toimintaan soveltuvia tiloja osana toimintaamme. Osa koulun tiloista ja Mutalassa seurakunnan tilat ovat välillä käytössämme. Toimimme mahdollisimman paljon pienryhmissä mahdollistaen näin rauhallisen työskentelynilmapiirin ja se, että jokainen lapsi tulee paremmin nähdyksi ja kuulluksi. Luomme mahdollisuuksia tutkia ja toimia ympäristössä monipuolisesti kehittämällä ja arvioimalla oppimisympäristöä ja -välineitä jatkuvasti. Luonnonläheinen ympäristömme pihoineen, metsineen ja rantoineen tarjoaa rikkaan tutkimisen ja ihmettelyn työpöydän.

Esiopetuspäivään pyritään sisällyttämään sekä ohjattua että omaehtoista liikuntaa, niin pienessä kuin isossakin tilassa. Hyödynnämme kehollista toimintaa esimerkiksi aamupiireissä, siirtymätilanteissa, kirjatehtävähetkissä yms. Käytössämme on liikuntasali viikottain, monine mahdollisuuksineen. Ulkoliikunnassa meillä on mahdollisuus hyödyntää mm. omaa monipuolista pihaa, rantaa ja metsää, lähipeltoja sekä koulun urheilukenttää. Hyödynnämme liikunnan toimintakulttuurissa vuodenaikoja. Kutakin lasta tuetaan omalla tasollaan nauttimaan liikunnallisuudesta esimerkiksi kuuntelemalla lasten toiveita ja vahvistamalla harjaannutettavia osaluueita. Lasten omat tavoitteet laajentuvat ryhmän toiminnan tavoitteiksi.

Joka esiopetuspäivään sisältyy omaehtoista ja/tai ohjattua leikkiä. Leikki on yhteisöllistä ja koko toiminnan läpäisevää. Leikkiä käytämme myös monipuolisesti työtapana. Näillä työtavoilla mm. jäsenämme kokonaisuuksia ja ilmiöitä. Leikkiä arvostamme pedagogisena toimintana ja siihen järjestetään päivittäin aikaa. Leikin avulla tuemme ja harjoittemme erilaisia arjen taitoja; tutustumme toisiimme, ryhmäydyimme ja luomme pohjaa sisäiselle turvallisuuden tunteelle ryhmässä, joka mahdollistaa omien ja muiden tunteiden tunnistamista, vaikeiden asioiden käsittelyä ja uusien käyttäytymismallien harjoittelemista.

Leikin kautta opettelemme rentoutumaan ja olemaan luovia sekä sukellamme satuhahmojen välityksellä naurun, ilon ja huumorin maailmaan. Kasvattajina toimimme rikkaan leikin mahdollistajina sekä sanoittajina kiperissä ristiriitatilanteissa. Luomme hyväksyvää ilmapiiriä, puutemme kiusaamiseen ja pyrimme takaamaan tasavertaisuuden ja turvallisuuden tunteen. Havainnoimme, välitämme leikkikulttuuria, toimimme sosiaalisten suhteiden tukijana sekä kuuntelemme, tartumme lasten ideoihin ja viemme niitä eteenpäin. Toisinaan joudumme myös rajoittamaan ja keskeyttämään leikkiä tilanteen niin vaatiessa. Pyrimme rikastuttamaan lasten leikkiä yhdessä lasten kanssa. Annamme mahdollisuuden pitkäaikaiseen leikkiin.

Kirjat ovat päivittäin läsnä toiminnassamme. Luemme kirjoja lapsille piireillä sekä vapaan leikin aikaan halukkaille. Lapsilla on koko ajan saatavilla kirjoja katseltaviksi/luettavaksi. Käymme säännöllisesti kirjastoautolla lainaamassa uusia kirjoja, jotta kirjavalikoima säilyy houkuttelevana. Lukulumo- sovellus tarjoaa upean lisän kirjojen maailmaan halukkaille vapaan leikin hetkillä. Esiopetuksen jälkeisillä lepopöydillä lapsille luetaan päivittäin kirjoja. Järjestämme lapsille myös mahdollisuuden tuoda oman lempikirjansa luettavaksi kaikille yhteisesti.

Esiopetusvuoden aikana tarjoamme lapsille monipuoliset mahdollisuudet erilaiseen taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen. Kokeilemme rohkeasti monipuolisia tekniikoita. Teemme taidetta myös ulkona ja metsäretkillä. Tutustumme olemassa olevaan taiteeseen tutkien ja keskustellen.

Tutustumme lapset kestävään elämäntapaan mm. tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoittamalla arjen eri tilanteissa ja monipuolisten materiaalien avulla (esimerkiksi tunne- ja turvataitoja lapsille sekä fanni -materiaali). Kestävän elämäntavan periaatetta toteutamme kierrättämällä sekä käsittelemällä kierrätysteemaa ryhmissämme.

Hyvinvointi ja turvallinen arki (OPH 2022)

Kiusaamiselle on esikoulussa nollatoleranssi. Puutumme kiusaamistilanteisiin herkällä otteella saman tien, kun havaitsemme kiusaamisen sävyjä toimintaa ja puhetta. Käsittelemme tilanteet arjessa välittömästi tilanteiden tullessa eteen, kuullen molempien osapuolien tunteita ja ajatuksia tilanteesta. Etsimme yhdessä lasten kanssa ratkaisuja ristiriitoihin ja korvaavia toimintatapoja vastaaviin tilanteisiin.

Esiopetustoimintaan sisältyy tunne- ja vuorovaikutustaitojen käsitteleminen ja harjoittelu erilaisten materiaalien avulla.

ESIOPETUKSEN ARVIOINTI

Toimintaa arvioidaan viikoittain ryhmien omissa tiimipalavereissa sekä pedagogisissa palavereissa. Opettajat arvioivat ja kehittävät toimintaa suunnitteluajalla. Toiminnan kehittämistä tehdään myös muutaman kerran vuodessa järjestettävissä koko henkilöstön yhteisissä työilloissa.

Lasten kanssa tehdään ainakin Ylöjärven kaupungin suositusten mukaiset arvioinnit. Arvioinnit antavat pohjan tarkastella lasten edistymistä eri kouluvalmiuksien osa-alueilla. Lapsia havainnoidaan arjessa ja havaintoja kirjataan ylös.

Vanhempien osallisuus arvioinnissa toteutuu perheille suunnatun tyytyväisyyskyselyn, oppimissuunnitelmakeskustelujen ja arkisen suoran palautteenannon kautta. Lapsia havainnoimme, käymme heidän kanssaan keskusteluja sekä kyselemme ja kartoitamme säännöllisesti heidän toiveitaan ja ajatuksiaan toiminnastamme. Lasten kanssa yhdessä ryhmänä ja henkilökohtaisesti pyritään osoittamaan pienetkin edistysaskeleet, jotka tukevat positiivista kuvaa oppimisesta ja edistymisestä. Itsearviointia tehdään jatkuvasti arjen hetkissä ja siinä voidaan hyödyntää myös valmiita arviointilomakkeita tai -työkaluja. Lasten ja vanhempien palaute on tärkeä osa toimintamme arviointia.

LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS ESIOPETUKSESSA

Lasten osallisuus esiopetuksessa

Lasten osallistuminen ja vaikuttaminen toteutuvat toiminnassamme arjen hetkissä, erilaisissa yhteisissä kokoontumisissa ja omien projektien kautta. Ryhmän säännöt luodaan yhdessä keskustellen ne auki, jolloin jokaisella on tilaisuus kertoa omista ajatuksistaan, toiveistaan tai peloistaan.

Arjessa lasten ehdotuksiin, toiveisiin ja kiinnostuksen kohteisiin tarttuminen on keskiössä. Lasten taitoa ja halua osallistua toimintaan kannatellaan onnistumisia sanoittamalla ja niitä konkretisoimalla erilaisin keinoin, esimerkiksi onnistumisten helmet/ timantit ja yhteiset onnistumisen juhlat. Lasten osallisuutta ohjaa tietoisuus oman toiminnan vaikutuksista ja mahdollisuuksista esiopetuksen toimintaan. Aikuisen tehtävänä on huolehtia siitä, että lapset tietävät ja tunnistavat vaikutusmahdollisuuksiaan.

Lasten toiveet nousevat esille arjen toiminnan yhteydessä, mikä edellyttää henkilöstöltä työskentelyä ns. herkin korvin. Luomme tilaa keskustelulle erilaisten toimintojen yhteydessä ja pyrimme takaamaan, että hiljaisemmillekin lapsille muodostuu luontevia tilanteita omien mielipiteiden julkittuomiseen.

Osallisuus on toiminnassamme turvallisuutta ja tietoutta siitä, että jokaisella on samankaltaiset mahdollisuudet kokea hyväksyntää ja turvaa. Aikuinen mahdollistaa turvallisuuden tunnetta mm. leikki- ja vuorovaikutustilanteissa yhdessä keskustellen selvittäen ristiriitoja yhdessä lasten kanssa. Pyrimme luomaan jokaiselle lapselle edellytykset vaikuttaa omaan oppimisympäristöönsä sekä omaan oppimiseensa.

Aikuisen tehtävä on myös luoda ryhmään turvallinen ja positiivinen, kannustava ilmapiiri. Osallisuus ja vaikuttaminen ovat mahdollisia vain turvallisessa ilmapiirissä. Aikuisen on annettava tietoa ja luotava mahdollisuuksia osallisuudelle ja vaikuttamiselle sekä päätöksenteolle ryhmässään. Aikuinen kuuntelee, havainnoi ja on emotionaalisesti läsnä arjen tilanteissa. Hän antaa lapselle tietoa/ mahdollisuuden pohtia, kuinka lapsi voi vaikuttaa asioihin, miten ja mistä asioista lapset voivat päättää, mistä asioista aikuiset päättävät. Hyviä keskustelutilanteita ovat spontaanit arjen hetket ja aamu- ja päiväpiirit.

Huoltajien osallisuus esiopetuksessa

Kannustamme vanhempia kertomaan toiveita ja ideoita koskien esiopetuksen toimintaa. Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa mm. päivittäisissä kohtaamisissa, oppimissuunnitelmakeskusteluissa, vanhempainillassa, mielipide- ja asiakastyytyväisyyskyselyllä sekä tiiviisti viikottain Päikky -sovelluksen tai/ ja Padlet-seinän kautta. Näillä tavoin vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa ja saada tietoa esiopetuksesta ja lapsestaan.

Toteutamme vanhempien toiveita ja ehdotuksia toiminnassamme mahdollisimman monipuolisesti. Kunnioitamme huoltajien kasvatuskäsityksiä ja keskustelemme niistä yhteisesti. Vanhemmat voivat halutessaan esitellä ammattiaan ja harrastuksiaan ryhmissämme.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma

Vanhempien kanssa käytävät keskustelut pyritään pitämään syyslomaan mennessä, jolloin henkilökunnalla on jo tuntumaa lapsiin, mutta jolloin pystymme huomioimaan vanhempien toiveita ja näkemyksiä mahdollisimman pitkällä ja koko kauden kattavalla aikavälillä.

Huoltajien ja lasten näkökulmaa kysytään ennen oppimissuunnitelmakeskustelua Päikyn kautta lähetetyllä kyselyllä. Kyselemme ennen keskustelua tai keskustelussa lasten ja vanhempien toiveita esiopetusvuodelle. Oppimissuunnitelmakeskustelussa käydään oppimissuunnitelma läpi yhdessä vanhempien kanssa ja laaditaan tavoitteet esiopetusvuodelle.

Tarvittaessa pedagogisen arvion/-selvityksen sekä tehostetun- tai erityisen tuen suunnitelman tekee varhaiskasvatuksenopettaja erityisopettajan ja vanhempien kanssa yhteistyössä. Oppimissuunnitelmat laaditaan keskustellen tiimin kesken jo aiemmin sekä oppimiskeskusteluiden aikana vanhempien ja muiden yhteistyötahojen läsnä ollessa. Keväällä käytävässä oppimiskeskustelussa arvioidaan syksyllä asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen. Vanhemman luvalla siirrämme lapsen tiedot alkuopetukseen.

Tiedottaminen

Tiedottaminen tapahtuu mm. päivittäisissä keskusteluissa, Päikky-sovelluksen kautta, eteisessämme olevilla sekä kaikille jaettavilla tiedotuslapuilla, vanhempainilloissa ja padlet-seinällä. Tiedotus on informatiivista mm. yleisesti esiopetuksen käytännöistä, aikataulutuksesta ja sisällöstä kertovaa. Tiedotus on myös henkilökohtaista leikeistä, oppimiskokemuksista, vuorovaikutuksesta ja päivän sattumuksista kertovaa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöstä ilmoitamme samojen kanavien kautta. Pidämme tiedonsiirtopalaverit keväisin esikoulun ja koulun välillä.

YHTEISTYÖTAHOT JA -KÄYTÄNNÖT

Lukuvuonna 2022-2023 Mutalassa ja Vahannassa molemmissa on yksi esiopetusryhmä. Tästä johtuen kaikki lapset tulevat luonnollisesti tutuiksi keskenään. Suunnittelemme yhteistoiminnallisia hetkiä niin ryhmiemme lapsille kuin vanhemmillekin; juhlat ja tapahtumat. Talojen välistä yhteistyötä kehitämme mm. suunnitelmissa on vierailta eri talojen esiopetusryhmissä. Huomioimme myös digitaalisia mahdollisuuksia ryhmien välisessä yhteydenpidossa.

Yhteistyötahoina ovat kulloinkin ryhmämme tarpeita tukevat tahot kuten tarvittaessa puheterapeutti, toimintaterapeutti ja perhekeskus. Lisäksi kuljetuksesta vastaava taksityhtiö on yhteistyötahomme. Neuvolapalvelut ovat käytössämme sekä perhekeskus ja Ylöjärven kaupungin perhetyöntekijät ovat yhteistyökumppaneitamme.

Viikkopalavereiden, opettajien pedagogisten palavereiden sekä työiltojen kautta syntyy henkilöstön kesken tapahtuvaa pedagogista keskustelua ja kohtaamisia. Tiivistä yhteistyötä teemme myös erityisopettajamme kanssa ja hän vierailee säännöllisesti ryhmissämme.

ESI- JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTYÖ

Lapsen kouluun siirtymisen kynnys madaltuu yhteisten tapahtumien ja tilojen käyttämisen myötä. Koulun fyysiset tilat tulevat tutuiksi samoin osa koulun henkilökunnasta ja isommista koululaisista. Lapselta vapautuu energiaa oppimiseen, kun tiloihin, ihmisiin ja käytäntöihin ei mene niin paljon aikaa. Hän uskaltaa paremmin pyytää apua ja tietää mistä tai keneltä apua saa ongelmakohtissa, kun ympärillä on jo paljon tuttua.

Vanhempien luvalla tärkeää tietoa lapsesta siirtyy opettajille lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma -lomakkeen kautta ja opettaja pystyy paremmin tukemaan lasta oppimisessa.

Mutala: Esi -ja alkuopetuksen yhteistyön lähikoulu on Mutalan alakoulu, jossa suurin osa aloittaa ensimmäisellä luokalla, ja yhteistyö toteutetaan Mutalan koululla. Kolme lasta aloittaa Karhen koululla ja yksi Kurun koulussa. Välimatkasta johtuen tiivis yhteistyö näihin kouluihin ei onnistu.

Aloitimme säännöllisen yhteistyön 1-2lk:n kanssa syyskuussa 2022. Yhteistyöaikamme on 2 oppituntia viikossa, aina torstai aamupäivisin. Yhteistyöaikaan kuuluu myös ruokailu samoissa pienryhmissä, joissa toiminta toteutuu. Toiminta tapahtuu viiden viikon jaksoissa. Lapset on jaettu viiteen ryhmään, joissa kussakin on esikoululaisia sekä 1- ja 2-luokkalaisia ja ryhmät kiertävät viidessä eri toiminnassa, yhdessä per viikko. Syksyn aikana ehdimme pitää kaksi viiden viikon jaksoa. Toiminta aloitettiin syyskuussa, elokuussa panostimme omien ryhmien ryhmäytymiseen.

Toimintaa suunnittelemme ja arvioimme yhteistyöpalaverissa, jotka sovimme aina tarpeen mukaan. Yhteistyötä helpottaa se, että esikoulun ja 1-2lk:n tilat sijaitsevat samalla käytävällä, joten opettajat näkevät toisiaan usein.

Keväisin pidetään tiedonsiirtopalaveri Mutalan sekä Karhen ja Kurun tulevien 1.-luokkien opettajien kanssa. Koulutulokkaiden vanhempainilta pidetään kevätlukukauden loppupuolella. Koko kaupungin koulutulokkaiden kouluun tutustuminen on toukokuussa.

Vahanta: Vahannan esiopetus sijaitsee fyysisesti Vahannan koulun vieressä, johon kaikki esikoululaiset siirtyvät koulupolulle. Tavallisesti arjessa käymme koulussa ruokailemassa ja kerran viikossa salissa. Koulun lähiympäristö tulee tutuksi jo esiopetusvuoden aikana, kun hyödynnämme koulun ympärillä olevaa lähiluontoa metsäretkillä ja monipuolisesti oppimisympäristönä. Toteutamme yhdessä koulun alkuluokkien kanssa kerran viikossa yhteistyöpäivän, joissa eskarit ja ykkösluokkalaiset toimivat sekapienryhmissä tai oppimisvaiheryhmittäin esiopettajien ja alkuopettajien ohjauksessa tukea tarvitsevat oppilaat huomioiden. Esiopetusryhmän lastenhoitaja ja ryhmäavustaja sitoutuvat suunnitellun toiminnan toteuttamiseen.

Kauden alussa pidämme koulun ja eskarin yhteistyöpalaverin, jossa suunnitellaan tulevan kauden yhteistyömuodot. Viikoittaista suunnittelua toteutamme välituntisin sekä pidemmän suunnitteluajan joka toinen viikko koulun tiloissa. Suunnittelemme ja arvioimme viikoittain yhteistyömme muotoja ja toteutusta.

Esikoulun opettaja vierailee syksyllä seuraamassa alkuopetuksen tunteja ja keväällä tuleva ykkösluokan opettaja käy seuraamassa esikoululaisten päivää. Kevätpuolella tutustumme tuleviin koulukummeihin ja järjestämme loppukevästä kummien ja eskarilaisten yhteisen ulkoilupäivän.

PEDAGOGINEN TUKI

Yleinen tuki:

Yleinen tuki näyttäytyy omissa esiopetusryhmissämme esimerkiksi pienryhmätoiminnan, yksilötyöskentelyn ja oppimisympäristön muuntelun kautta. Lapsen saama yleinen tuki kirjataan myös esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.

Yleisen tuen menetelmät ja keinot palvelevat myös erityisen tuen ja tehostetun tuen piirissä olevia lapsia. Apukeinoina käytetään arjen tuki- lomaketta sekä oppimismenetelmien monikanavaisuutta, esimerkiksi kuvia.

Keinoja mm. pienryhmätoiminta, nopea piirtäminen, kuvat, sektorikello, liikennevalot, onnistumisten sanoittaminen (kuvat, juhlat). Mikäli yleinen tuki ei ole riittävä, siirrytään tehostetun tuen piiriin. Varhaiskasvatuksen resurssierityisopettaja käy ryhmässä säännöllisesti, häntä konsultoidaan tarvittaessa.

Tehostettu tuki:

Tehostettu tuki perustuu aina pedagogiseen arvioon.

Tehostetun tuen muodot ovat esiopetusryhmässämme samankaltaiset tukimuodot ja elementit kuin yleisenkin tuen puolella mm. joustavat ryhmittelyt (pienryhmä- ja yksilötyöskentely), opetuksen eriyttäminen, samanaikaisopetus ja toimintaympäristön muokkaaminen lapsen tarpeita vastaavaksi. Tehostetussa tuessa tarjottavan resurssierityisopettajan tuki on konsultaatiota, samanaikaisopetusta, pienryhmä- tai yksilöopetusta. Lisäksi lapsen tukena ovat eri asiantuntijoista koostuvat verkostopalaverit. Lapsen kasvua ja kehitystä tehostetussa tuessa arvioivat lapsen esiopettaja ja vanhemmat sekä lapsi itse.

Tehostetun tuen aikana lapselle järjestettävä tuki kirjataan lapsen oppimissuunnitelmaan.

Erityinen tuki:

Erityinen tuki perustuu aina pedagogiseen selvitykseen ja sen jälkeen tehtävään erityisen tuen päätökseen. Ennen erityisen tuen päätöksen tekemistä huoltajia kuullaan pedagogisen selvityksen laatimisen yhteydessä.

Erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi lapselle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Kussakin yksikössä laaditaan oppilashuoltosuunnitelma osana lukuvuosisuunnitelmaa. Sitä päivitetään vähintään kerran lukuvuodessa. Suunnitelma tulee laatia yhteistyössä henkilöstön, oppilashuollon toimijoiden, lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Suunnitelmaa laadittaessa sovitaan menettelytavoista, joilla henkilöstö, lapset ja huoltajat ja tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Suunnitelmaa laadittaessa käytetään monipuolisesti tietoa yhteisön tilanteesta ja hyvinvoinnista, pedagogisen tuen toteuttamisesta, oppilashuollon ja oppilashuoltopalveluiden toimivuudesta sekä palvelutarpeista. Olennaisia ovat lasten ja huoltajien, pedagogisen tuen tiimin ja muun henkilöstön, oppilashuollon ammattihenkilöiden sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden näkemykset ja arviot.

Esiopetusryhmän käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Ammattinimike ja nimi (ei ammattikäyttöön tarkoitettuja puhelinnumeroita!)

lääkäri Merja Hietanen
terveydenhoitaja Vahannassa Tuire Landsted ja Mutalassa Lotta Lampi
psykologi Vahannassa Sara Liinamaa ja Mutalassa Katja Pajunen
kuraattori Pekka Allén

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

- *esiopetusympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, esteettömyyttä ja turvallisuutta lisäävät toimet*
- *esiopetuksen järjestäminen hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevinä toimina*
- *lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä ryhmien toiminnan edistäminen*
- *kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäisevät ja vähentävät toimet*
- *oppimisen etenemistä edistävät toimet*
- *huoltajien osallisuutta lisäävät toimet*
- *terveellisiä elintapoja edistävät toimet*
- *lasten osallisuutta edistävät toimet*
- *pedagogiset menetelmät ja oppilashuollon yhteys esiopetuksen toteuttamiseen*
- *yhteistoiminta esiopetuksen ulkopuolisten tahojen kanssa*
- *riskien ennakointi ja vaaratilanteisiin varautuminen*
- *yksittäistä lasta koskevan monialaisen oppilashuoltotyön sekä oppilashuoltopalveluiden tarpeen, toteutumisen ja toimintatavan seuranta, arviointi ja kehittäminen*

Esiopetusryhmän ja lähikoulun yhteistyö yhteisöllisessä oppilashuollossa

Osallistumme oppilashuollon palaveriin kutsuttaessa.

Yhteisöllisen oppilashuollon kokouksiin osallistuvat varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien, koulukuraattorien, koulupsykologien ja terveydenhuollon edustajat käsiteltävän asian mukaan. Kokouksissa on toteuduttava monialainen työskentely. Asian käsittelyyn voi tarpeen mukaan osallistua lasten, huoltajien, muiden asiantuntijoiden tai yhteistyötahojen edustajat.

Kuinka usein ja millä kokoonpanolla päiväkodin / esiopetusryhmän yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu? (Vähintään kaksi kertaa syys- ja kaksi kertaa kevätkaudessa).

Ensimmäinen laajennettu oppilashuoltoryhmä (Vahannan, Mutalan ja Takamaan koulujen oppilashuoltoryhmät, päiväkotien johtajat, opetuspäällikkö Tarja Suhonen ja kasvatus- ja opetuslautakunnan kummijäsenet) kokoontuu Vahannan koululla 2.11.2022. Jatkosta sovitaan kokouksessa.

Suunnitelma toimenpiteistä, joilla päiväkotiki / esiopetusryhmä edistää yhtä tai kahta painopisteeksi valitsemaansa yhteisöllisen oppilashuollon sisältöaluetta lukuvuonna 2022–2023.

Mitään oppilashuollon sisältöaluetta ei ole vielä valittu painopiteeksi.

Esiopetusryhmässä on laadittu lasten kanssa säännöt

Mutalassa ja Vahannassa laadittu elokuussa 2022

Perusopetuslain 35 § muutos korostaa esiopetukseen osallistumisen säännöllisyyttä. Osallistumisen säännöllisyys on tärkeää esiopetuksen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) määrätään, että opettaja, huoltajat ja esiopetuksen toteuttamiseen osallistuva henkilöstö huolehtivat yhteistyössä lapsen säännöllisestä osallistumisesta. Lasten osallistumista seurataan esiopetuksen yksiköissä. Huoltajat ilmoittavat sairauspoissaoloista sekä pyytävät lupaa muista syistä johtuviin poissaoloihin. 1–5 päivän poissaoloista ilmoitetaan esiopettajalle ja yli viiden päivän poissaoloon haetaan lupa kirjallisesti tai sähköisesti päiväkodin johtajalta.

Poissaolojen seuraaminen esiopetusryhmässä ja niihin puuttuminen

Päivittäin Päikky-järjestelmästä seurataan lasten läsnäoloa. Viikon tai sen yli kestävästä poissaoloista tehdään poissaoloanomus.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Ohje käsitelty päiväkodissa syyskuussa 2022

Kuvaus esiopetusryhmän kuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevasta toiminnasta (jos ryhmässä on kuljetettavia lapsia)

Mutala: Tullessa taksikuljettaja saattaa lapsen esiopetuksen henkilöstölle. Lähtiessä esiopetuksen henkilöstö luovuttaa lapsen taksin kuljettajalle.

Vahannassa ei ole tänä lukuvuonna taksilaisia.

[Ylöjärven kaupungin esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteet](#)

Lasten suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Suunnitelma käsitelty päiväkodissa syyskuussa 2022

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetusryhmässä

Erityisruokavaliosta lapsella tulee olla lääkärintodistus. Keittiön henkilökunta ja esiopetuksen henkilökunta noudattavat erityistä varovaisuutta ruokailutilanteissa. Mikäli lapsen sairaus vaatii lääkitystä laadimme lääkehoitosuunnitelman vanhempien kanssa yhteistyössä ja jaamme lääkkeet suunnitelman mukaan. Tiedotamme erityisruokavaliosta ja lääkityksestä koko päiväkodin henkilökuntaa. Lääkkeitä säilytetään niille varatussa paikassa.

Esiopetuksen oppilashuollon tuen järjestämisen periaatteet ryhmässä lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa

Tukea järjestetään lapsen ja perheen tarpeiden mukaan.

Esiopetusryhmässä käytettävät menettelytavat asiantuntijaryhmän kokoamisessa ja suostumuksen hankkimisessa

Esiopetusryhmän opettaja/opettajat kokoavat asiantuntijaryhmän konsultoiden asiantuntijoita.

Oppilashuoltokertomusten laatimisen ja säilyttämisen menettelytavat esiopetusryhmässä

Mahdollisia oppilashuoltokertomuksia säilytetään asianmukaisesti lukitussa kaapissa esiopetusluokassa tai lukollisessa toimistotilassa.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat lasten ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiseksi. Oppilashuollon yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa sisältää mm. tiedottamisen, kohtaamisen ja aidon vuorovaikutuksen. Lasten ja huoltajien osallisuus toteutuu esiopetuksen arjessa ja kaikessa toiminnassa.

Millä tavalla esiopetusryhmässänne edistetään lasten ja huoltajien aitoa kohtaamista ja kuulemistakin lapsen kasvamiseen, oppimiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa?

Esiopetuksen alussa kutsumme uudet eskarilaiset tutustumaan perheineen tiloihimme ja käymme ensimmäisen tutustumiskeskustelun. Esiopetussuunnitelma keskusteluille järjestetään riittävästi aikaa syksyllä ja keväällä. Lasten kanssa keskustellaan oppilashuollon asioista ikätasoisesti (mm. kaveritaidot, turvallisuus, osallisuus, terveelliset ja turvalliset elämäntavat). Ollaan läsnä empaattisesti ja tuetaan lapsen osallisuutta. Havainnointi, positiivinen palaute ja kiinnostus oppia tuntemaan lapsi tukevat lasten aitoa kohtaamista ja aitoa vuorovaikutusta.

Kaikissa huolta herättävissä asioissa ollaan yhteydessä lapsen huoltajiin. Luottamuksellista suhdetta rakennetaan vanhempien kanssa koko esiopetusvuoden. Aitoa kohtaamista tukee myös lapsen vahvuuksien ja onnistumisten huomiointi ja niistä kertominen huoltajille.

Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi

Päiväkodin johtaja vastaa oppilashuoltosuunnitelman toteutumisesta ja toteutumisen arvioinnista.

Miten lukuvuoden 2022–2023 oppilashuoltosuunnitelman toteutumista esiopetusryhmässä arvioidaan?

Tiimipalavereissa esiopetusryhmän henkilöstön ja muiden yhteistyötahojen kesken.

Miten oppilashuoltotyöstä tiedotetaan esiopetusryhmän lapsille, huoltajille ja yhteistyötahoille?

Oppilashuollosta kerrotaan vanhemmille mm. vanhempainilloissa, oppimissuunnitelmakeskusteluissa, esiopetus- ja päiväkotitiedotteissa sekä päivittäisissä tapaamisissa. Oppilashuoltosuunnitelma on yksikkömme lukuvuosisuunnitelmassa ja on nähtävillä päiväkotimme kotisivuilla.

Vanhemmat voivat osallistua yksikkökohtaisiin oppilashuoltopalavereihin ja tuoda palavereihin ideoita keskusteltavista aiheista.